

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเชิงวิเคราะห์

ชุดที่ ๓ นิทาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

โดย

นางวชิรญาณ์ แจ่มเพชรรัตน์

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนเทศบาล ๓ (วัดศาลาหัวยาง)

สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสงขลา

อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

คำนำ

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้ว ยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่าง ๆ

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ได้จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ในสาระที่ ๑ : การอ่าน ซึ่งผ่านการบูรณาการความรู้ นำไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเองกระตุ้นให้เกิดความสนใจ ความสามารถ ให้พัฒนาทางภาษา ในส่วนของการอ่านจับใจความเหมาะสมกับวัย และได้ศักยภาพสูงสุด ในแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเชิงวิเคราะห์ จะพัฒนาการอ่านจับใจความในเรื่องต่าง ๆ เช่น บทความ นิทาน เพลง โฆษณา พระบรมราโชวาท บทร้อยกรอง ตำนาน และอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้สามารถรู้ถึงเทคนิคในการอ่านแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ขอขอบคุณผู้มีส่วนสนับสนุน ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ในการจัดทำ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และเพื่อนครูที่สนับสนุนและให้กำลังใจจนทำให้แบบฝึกฉบับนี้เสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ และผู้จัดทำหวังว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชุดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาไทย สำหรับ ครู และนักเรียนที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ต่อไป

วชิรญาณณ์ แจ่มเพ็ชรรัตน์

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
สารบัญ.....	
จุดประสงค์การเรียนรู้.....	๑
คำแนะนำการใช้แบบฝึกสำหรับนักเรียน.....	๒
เกร็ดความรู้.....	๓
แบบฝึกที่ ๑.....	๔
แบบฝึกที่ ๒.....	๖
แบบฝึกที่ ๓	๑๒
แบบฝึกที่ ๔	๑๖
แบบฝึกที่ ๕	๒๓
บรรณานุกรม.....	๒๘
แนวการตอบ.....	๒๙

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญของเนื้อเรื่องที่อ่านได้

คำแนะนำการใช้แบบฝึกสำหรับนักเรียน

แบบฝึกที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ ไม่ใช่ข้อสอบ นักเรียนสามารถเรียนรู้การอ่านจับใจความเชิงวิเคราะห์ได้ด้วยตนเองอย่างมั่นใจ เพื่อประโยชน์สำหรับนักเรียนควรปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาทำความเข้าใจ กับจุดประสงค์การเรียนรู้
๒. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๓. ทำแบบฝึกการอ่านจับใจความเชิงวิเคราะห์อย่างรอบคอบและตั้งใจ
๔. ทำแบบทดสอบหลังเรียน
๕. ร่วมตรวจคำตอบ กับแนวคำตอบในภาคผนวก
๖. ร่วมตรวจคำตอบของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเมื่อเรียนจบในแต่ละเรื่องเพื่อวัดความรู้ที่พัฒนาขึ้นในเรื่องนั้นๆ
๗. นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ดูและจับบันทึกแนวตอบ
๘. จงทำด้วยความตั้งใจ มีสติ สมาธิ จะทำให้ประสบความสำเร็จทุกกิจกรรม

เกร็ดความรู้

นิทาน คือ เรื่องราวที่เล่าต่อๆ กันมาเป็นเวลานานมาแล้ว แต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าเริ่มต้นเล่ากันมาตั้งแต่เมื่อใด การเล่านิทานมีจุดหมายก็เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และให้ความรู้เพื่อสอนให้เป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และบางครั้งก็สอดแทรกคติเพื่อเป็นข้อคิดและนำไปปฏิบัติ

ประเภทของนิทาน

ประเภทของนิทาน แบ่งออกตามรูปแบบได้ ๕ ประเภท คือ

๑. นิทานท้องถิ่น (Legend)
๒. นิทานปรัมปรา (Fairy tale)
๓. นิทานเทพนิยาย (Myth)
๔. นิทานเรื่องสัตว์ (Animal)
๕. นิทานตลกขบขัน (Jest)

หลักการจับใจความสำคัญจากนิทาน

การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานอาจใช้หลักการอ่านจับใจความสำคัญเหมือนการอ่านเรื่องยาวๆ ทัวไป คือเน้นการสรุปสาระสำคัญของเรื่อง ในลักษณะการย่อความ ซึ่งมีขั้นตอนการอ่าน ดังนี้

๑. ตั้งใจอ่าน มีสมาธิในการอ่าน
๒. อ่านเรื่องราวสั้นๆ แต่ต้นจนจบเรื่อง
๓. สรุปหรือจับใจความสำคัญว่าเป็นเรื่องอะไร มีใคร ทำอะไร กับใครที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร
๔. ทบทวนความบางตอน หรือสาระบางเรื่องที่ยังเข้าใจไม่ชัดเจนให้เข้าใจ
๕. สังเกตดูว่าผลสุดท้ายของเรื่องนั้นๆ อะไรเกิดขึ้นบ้าง
๖. พิจารณาว่าเรื่องมีสาระหรือความสำคัญอยู่ที่ใด มีแง่คิดคติธรรม หรือคำสอนแก่ผู้อ่านอย่างไรบ้าง
๗. สรุปความคิด ทำบันทึกช่วยจำ ย่อความ ตอบคำถาม หรือ ทำกิจกรรมต่างๆ ตามวัตถุประสงค์

ตัวอย่าง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านนิทานและทำกิจกรรมต่อไปนี้
เรื่อง มดง่ามกับจ๊กจั่น

แสงแดดแผดจ้า	ท้องฟ้าโปร่งใส
หน้าหนาวยาวไกล	กายใจหนาวนาน
มดง่ามเตรียมพร้อม	ถนอมอาหาร
ผึ้งแด่มดงาน	ถือการเก็บกิน
จ๊กจั่นเผไผ่	ผอมโซพลัดถิ่น
ท้องร้องเหงือริน	ถวิลเว้าวอน
สหายมดง่าม	ฟังความเราก่อน
เราจนจนจร	ขอก้อนของกิน
เจ้าไยไม่หา	ไข่เข้าคูหมื่น
ของเลี้ยงชีวิน	เก็บสินออมทรัพย์
ข้าต้องร้องเพลง	บรรเลงขานขับ
ร้องเพลงเนิ่นนับ	ถึงกับผอมโซ
สมน้ำสมเนื้อ	ขาดเหยื่อตาโหล
ชอบร้องเพลงโซ่ว	เชิญไถ่ต่อไป
เสียงบึงคลั่งปด	หมดสิทธิ์อาศัย
จ๊กจั่นตรอมใจ	มดไม่เมตตา
เกียจคร้านการกิจ	ชีวิตอนาถา
ทุกข์เจ็ญเห็นมา	จนกว่าชีพวาย

แนวการตอบ

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

๑. ตัวละครที่นิสัยไม่ดี และไม่ควรเอาอย่าง คือใคร

จ๊กจั่น

๒. มดง่ามทำอะไร

ช่วยกันขนข้าวออกมาฝังแดด

๓. นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์ของเรื่องนี้เกิดขึ้นที่ใด

ที่รังของมดง่าม

๔. มดง่ามต้องเก็บสะสมอาหารไว้เพื่อใช้ในฤดูกาลใด

ฤดูหนาว

๕. ทำไมมดง่ามจึงไม่ให้อาหารแก่เจ้าจ๊กจั่น

เพราะเจ้าจ๊กจั่นมัวเฝ้าร้องเพลงไม่ยอมเก็บสะสมอาหารไว้

๖. นักเรียนคิดว่านิทานเรื่องนี้มีคติสอนใจอย่างไร

คนเกียจคร้านไม่คิดขวนขวายหา ย่อมพบกับความเดือดร้อนและลำบาก
ภายหลัง

๗. สรุปใจความสำคัญ

ในฤดูหนาวมดง่ามช่วยกันขนข้าวที่เก็บสะสมไว้มาฝังแดด จ๊กจั่นผ่านมา
จึงขออาหาร แต่พวกมดง่ามไม่ให้ เพราะจ๊กจั่นมัวแต่เฝ้าร้องเพลงไม่สะสม
อาหารไว้ในฤดูร้อน

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร/อะไร : มดง่าม กับ จักจั่น

ที่ไหน : ในฤดูหนาว

เหตุการณ์ที่ ๑ : มดง่ามช่วยกันขนข้าวที่เก็บสะสมไว้มาผึ่งแดด

เหตุการณ์ที่ ๒ : จักจั่น ผ่านมา จึงขออาหาร

เหตุการณ์ที่ ๓ : แต่พวกมดง่ามไม่ให้ เพราะจักจั่นมัวแต่ฝึกร้องเพลง

ไม่สะสมอาหารไว้ในฤดูร้อน

ผลสุดท้ายของเรื่อง : จักจั่นผอมโซเพราะไม่มีอาหาร เพราะไม่สะสมอาหารไว้ในฤดูร้อน

ข้อคิดที่ได้ : ผู้ขยันย่อมเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต

แบบฝึกที่ ๑

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านนิทานและทำกิจกรรมต่อไป

เรื่อง กระต่ายตื่นตูม

กระโดดผ่านวังเข้า
ค่ายเดินผ่านเข้าพง
ตื่นตกตะลึงหลง
ตูมลั่นสนั่นได้

ป่าไม้ให้ร่มเงา
มีไม้หลากหลาย
ที่อยู่ของหมู่นก
รักใคร่สามัคคี
เรื่องราวเล่ามาว่า
ฝูงสัตว์หลากหลายพันธุ์

ในดง
ป่าไผ่
ดินทรุด แล้วนา
ภาคพื้นป้อผี
ที่ขุนเขามีมากมาย
อยู่ทั่วไปในพงพี
สารพัดสัตว์มากมี
มิตรไมตรีดีต่อกัน
ณ ชายป่าที่แห่งนั้น
อยู่ร่วมกันสุขร่มเย็น

บ่ายคล้อยแดดร้อนแรง
เหนื่อยอ่อนแสนล้าเคียด
พักกายสบายใจ
กระต่ายแสนเบิกบาน
ลมแรงพัดกระโชก
ตูมหล่นร่วงไม่ช้า
ตกใจตื่นตระหนก
วิ่งหนีสุดกำลัง
กระต่ายส่งเสียงร้อง
ปลุกสัตว์ทั้งน้อยใหญ่
พระยาราชสีห์
ตกใจตื่นฉับพลัน
จึงถามสัตว์ตัวใหญ่
เหตุใดจึงมุ่งตรง
ข้างตอบไม่ยั้งคิด
เหตุที่ไม่วิ่งรอก
เห็นเสือควายวิ่งหนี
เหตุใดวิ่งหนีนั้น
จึงถามเจ้าเนื้อว่า
ช่วยแจ้งแถลงไข
เนื้อตอบเห็นกระจง
ควบเท้าไม่รอช้า
พระยาราชสีห์
จึงมีถ้อยแถลง

สาดส่องแสงมิให้เห็น
จึงว่างเว้นจากการงาน
นอนหลับไหลใจสำราญ
หลับฝันหวานสุขอุรา
ไบไม่โบกไหวไปมา
ใกล้กายเสียงก้องดัง
จนหัวอกแทบพินพัง
ไม่หยุดยั้งร้องใคร
เสียงกึกก้องทั่วพงไพร
ตื่นตกใจวิ่งตามกัน
เจ้าพงพีกำลังฝัน
สุดงงงันด้วยวอยง
มีอะไรที่ประสงค์
วิ่งสุดแรงไม่รีรอ
วิ่งตามติดไม่ย่อท้อ
ด้วยเป็นเพราะเขาวิ่งกัน
ตัวเรานี้วิ่งเร็วพลัน
ตัวของฉันก็จวนใจ
วิ่งหนีมาด้วยเหตุใด
ตื่นตกใจสิ่งใดมา
วิ่งตรงไม่รอร่า
ตามกันมาวิ่งสุดแรง
แปลกฤดีใจเคลือบแคลง
เพราะเหตุใดตกใจกลัว

ว่าแล้วเจ้ากระต่าย
ที่เราสัตว์ทุกตัว
เป็นเพราะเราหลับอยู่
แผ่นดินมันทรุดพลัน
จึงวิ่งสุดชีวิต
ฝ่าถล่มแน่นแล้วไซ้
ราชสีห์ได้ฟังคำ
เหตุใดไม่ใคร่ตรอง
กระต่ายทำหน้าที
พร้อมทั้งสัตว์น้อยใหญ่
บริเวณกระต่ายหลับ
ไร้สิ่งอัศจรรย์
พองสัตว์รู้ชัดแจ้ง
รับคำอย่างนอบน้อม
กระต่ายตื่นตูมขึ้น
คิดครวญใคร่ตรองไว้
ควรคิดจิตพิเคราะห์
วิจารณ์ญาณ

ตอบคำไขใจเด่นรว
วิ่งสุดแรงแย่งหนีกัน
แล้วจู่จู่พื้นดินสั่น
เสียงสนั่นฉันทกใจ
เพื่อนตามติดวิ่งหนีไกล
วิ่งตามไปไม่ได้มอง
จึงถามย่ำสัตว์ทั้งสอง
ดูให้แน่เพราะสิ่งใด
นำราชสีห์ผู้เกรียงไกร
พิสูจน์เหตุวิ่งหนีกัน
สิ่งลึกลับตอนหลับฝัน
มีมะตูมผลสุกงอม
ไม่เคลือบแคลงต่างยินยอม
ต้องใคร่ตรองก่อนเชื่อใคร
ไม่สร้างสรรค์สิ่งใดใด
เพื่อไม่ให้เสียการงาน
ดูให้เหมาะกับเหตุการณ์
พิเคราะห์ความให้ดีเอย

วชิรญาณ แจ่มเพ็ชรรัตน์ ประพันธ์

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

๑. ตัวละครในเรื่องนี้มีใครบ้าง

.....

.....

๒. ทำไมกระต่าย จึงต้องวิ่ง

.....

.....

๓. เหตุการณ์ที่น่าจะเกิดขึ้นที่ใด

.....

.....

๔. ผลจากการกระทำของกระต่าย เป็นอย่างไร

.....

.....

๕. สรุปใจความสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร/อะไร :

ที่ไหน :

เหตุการณ์ที่ ๑ :

.....

เหตุการณ์ที่ ๒ :

.....

เหตุการณ์ที่ ๓ :

.....

.....

ผลสุดท้ายของเรื่อง :

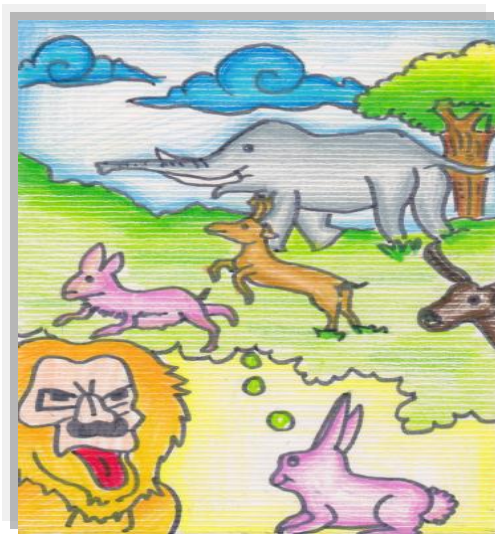
.....

.....

ข้อคิดที่ได้ :

.....

.....

แบบฝึกที่ ๒

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านนิทานและทำกิจกรรมต่อไปนี้

เรื่อง วัฬหายล้อมคอก

เมืองทองคือเมืองไทย	ชนสดใสรักใคร่กัน
ช่วยเหลือคอยแบ่งปัน	ทุกคนชั้นสุขร่มเย็น
ร่วมใจคอยดูแล	ต่างเพื่อเผื่อไม่ว่างเว้น
ชุมชนไม่ลำเค็ญ	มิให้เห็นอยู่ทั่วไป
ปลูกเรือนมีรั้วรอบ	เพื่อสร้างกรอบกันเสียหาย
กันภัยจากโจรร้าย	เข้าวันวายขโมยวัฬ
หมู่บ้านชนบท	เกือบทั้งหมดล้วนมีรั้ว
สร้างไว้กันภัยตัว	ไม่ต้องกลัวมีเภทภัย

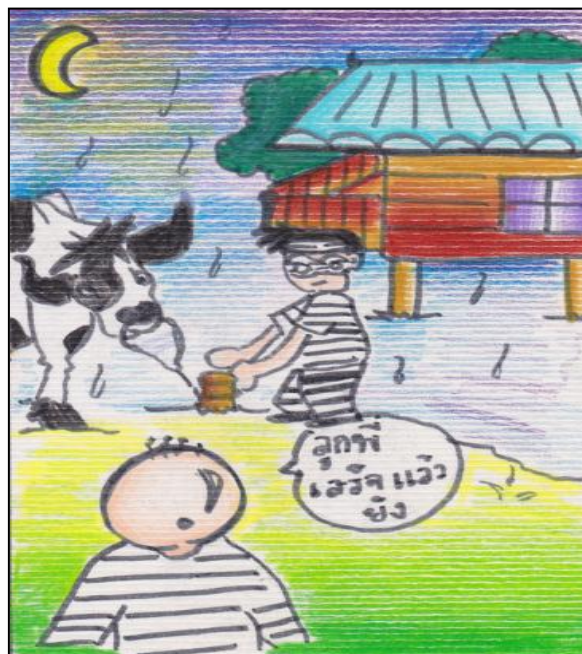
มีบ้านหลังโคดเดียว
เพื่อนบ้านบอกเขาไว้
จึงใช้กิ่งไม้ปัก
มีผักไม้โอดโอย
บอกเพื่อนคิดจะทำ
อุบายของเขานั้น
รู้รอบขอบไม่มี
คำกินแสนมีดมน
มีดมีดไร้แสงเดือน
ฝนพรำตกลงมา
เวลาสองยามเศษ
ขโมยได้อย่างกราย
เก็บกวาดซึ่งทรัพย์สิน
อีกทั้งวัวสองตัว
รุ่งเช้าเจ้าของตื่น
ไม่รู้ว่ามีภัย
ตระหนกตื่นตกใจ
เกลียดหมดไม่เหลือยล
เดินดูรอบรอบบ้าน
วัวได้หายจริงจริง

ไม่ชอบเกี่ยวกับผู้ใด
ให้สร้างรั้วกันขโมย
ไว้ปลูกผักแก้หิวโหย
ได้กินอยู่ไปวันวัน
คอยกล่าวอย่าไม่สร้างสรรค์
รู้ทันกันทุกคน
เกิดคติน่าฉงน
ไร้ดวงดาวสว่างตา
ดาวไร้เพื่อนบนนภา
จากฟากฟ้าสู่พื้นทราย
ได้เกิดเหตุให้เสียหาย
เข้าโดยง่ายด้วยไร้รั้ว
เอาไปสิ้นไม่เกรงกลัว
เพราะไร้รั้วคอยกันภัย
ใจเข้มขึ้นแสนสดใส
เข้ากรำกรายครอบครวัตน
ทรัพย์สินหายรอยรื้นคัน
สุดฉงนเศร้าใจจริง
ใจเหลกลาญหายหลายสิ่ง
สองตัวยังทุกข์ระทม

ส่งเสียงร้องโวยวาย
เพื่อนบ้านมาเยี่ยมชม
ขโมยได้โดยง่าย
สร้างรื้อเป็นความหวัง
จึงเตรียมหาซื้อไม้
เพื่อนบ้านทั้งใกล้ไกล
สร้างรื้อจนแล้วเสร็จ
เสียแล้วจึงคิดกัน
พิเคราะห์ว่าสิ่งใด
กันก่อนจะเสียนาน

สองวัวหายใจชื่นชม
บอกเหตุผลไร่รื้อบ้าง
ของสูญหายให้ระวัง
ช่วยให้เรารอดปลอดภัย
เอาไว้ใช้สร้างรื้อใหม่
ต่างร่วมใจช่วยเหลือกัน
รื้อสำเร็จแสนสุขสันต์
ทำเช่นนี้จะเสียการ
เห็นแล้วใช้ควรกล่าวขาน
เช่นวัวหายล้อมคอกเอย
วชิรญาณ แจ่มเพ็ชรรัตน์ ประพันธ์

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

๑. ตัวละครในเรื่องนี้มีใครบ้าง

.....

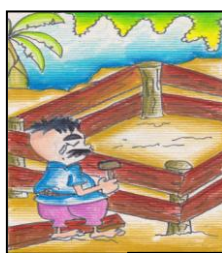
๒. เหตุการณ์ในเรื่องนี้เกิดขึ้นเวลาใด

.....

๓. ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของวัว นักเรียนจะอย่างไร

.....

๔. ให้นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ให้ถูกต้อง

๕. สรุปใจความสำคัญ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร/อะไร :

.....

ที่ไหน :

.....

เหตุการณ์ที่ ๑ :

.....

.....

เหตุการณ์ที่ ๒ :

.....

.....

เหตุการณ์ที่ ๓ :

.....

.....

ผลสุดท้ายของเรื่อง :

.....

.....

ข้อคิดที่ได้ :

.....

.....

แบบฝึกที่ ๓

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านนิทานและทำกิจกรรมต่อไปนี้

เรื่อง ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว

สุภาษิตสอนใจไทยทั้งหลาย
ทำความดี ได้ดี จริงแน่นอน
ทำสิ่งใดได้สิ่งนั้นสำคัญนัก
ต้องเตือนร้อนทุกข์เจริญใจตรอมตรม
สุภาษิตโบราณท่านกล่าวไว้
ทุกข์ที่ตนทำไว้เป็นราศี
มีแม่ชีคนหนึ่งซึ่งมั่งมี
สละที่ยึดไว้ในใจเธอ

ทั้งหญิงชายพึงยึดมั่นต่อคำสอน
ทำความชั่ว เดือดร้อน ทุกข์ระทม
ล้วนประจักษ์ทำดีไว้ ไม่ขึ้นขม
เมื่อทำชั่วขึ้นขมตรมฤดี
ให้ทุกข์ภัยแก่เขาเราหมองศรี
ทุกข์ทวิเพราะเวรกรรมทำให้เจอ
ทุกทุกวันมันทำบุญไม่เคยผล
คิดเสมอทุกข์ใดทุกข์ถ้านัง

ให้ทุกข์ท่านทุกข์นั้นย่อมถึงตัว
ชื่อยายชีทุกข์โตชื่อโด่งดัง

มีนักร้องสุราชอบหาเรื่อง
อยากลองดียายชื่อยู่รำไป

ใส่สลอดในแกงดักใส่ถ้วย
นำไปให้ด้วยใจที่เปรมปรีดิ์

แกงปลาไหลใส่ถ้วยมีสลอด
เก็บใส่ถ้วยหวังได้กินอย่างสบาย

ยายชีนึกเช่นไรไม่ทราบได้
บังเอิญพระท่านฉันแล้วเช่นกัน

เด็กผู้ชายถ่ายแกงแล้วไปเที่ยวเล่น
ลืมส้ารับกับข้าวที่ตั้งใจ

เด็กผู้ชายคือบุตรชายของนักร้อง
เมื่อเสร็จจากเล่นแล้วใจเบิกบาน

พระได้ฉันเพลแล้วมอบแก่เด็ก
กินคนเดียวจนอิ่มท้องแสนสบาย

ท้องป่วนทั้งอาเจียนและท้องร่วง
แล้วนำเด็กหาพ่อแม่โดยเร็วไว

พระอาจารย์เป็นหมอพระได้มาตรวจ
ด้วยกินของมีพิษจึงทรมาณ

เด็กจึงบอกว่าได้กินแกงปลาไหล
ฝ่ายพ่อเด็กสะดุ้งใจเหงื่อไหลริน

บุตรชายจึงเล่าความตามที่เกิดขึ้น
จึงรู้เหตุว่าเป็นแกงที่แบ่งปัน

ทุกคนรอบครัวเรียกยายชีสนใจหวัง
แต่ก็ยังมิผู้รำคาญใจ

เฝ้านึกเคืองโกรธแค้นไม่เลื่อมใส
จึงทำแกงปลาไหลให้ยายชี

ภรรยาคอยช่วยขม้นขมิ
โดยไม่รู้ว่ามีอันตราย

ยายชีรอดเพราะกินข้าวแล้วตอนสาย
เมื่อถึงเพลต่อไปค่อยกินมัน

จึงวานเด็กเอาแกงให้พระฉัน
แกงถ้วยนั้นจึงเก็บถ่ายไว้ต่อไป

พระฉันเพลก็ไม่รู้ไปอยู่ไหน
แกงปลาไหลจึงมีเหลือเพื่อไว้ทาน

ไม่หวั่นเกรงสิ่งใดใจกล้าหาญ
นำอาหารแกงปลาไหลมอบให้ไป

เจ้าตัวเล็กรีบกินแกงอย่างกระหาย
จนถึงบ้ายสี่โมงเศษเกิดเภทภัย

ต่างเป็นห่วงได้เอายาถอนพิษให้
พ่อพาไปพบหมอพระอาจารย์

ที่เด็กปวดท้องใส่น้ำสงสาร
หมอพระท่านจึงถามเด็กเรื่องการกิน

ทั้งถ้วยใหญ่กินไปจนหมดสิ้น
ที่ถูกกินแกงปลาไหลของใครกัน

กินของเลิศแกงปลาไหลสุดสุขสันต์
แกงถ้วยนั้นของแม่เอี่ยมผู้มารดา

ส่วนพ่อเด็กได้ฟังคำจากลูกรัก
จึงนำบุตรสุดรักกลับบ้านมา

มะพร้าวอ่อนเตรียมถอนพิษให้ยายซี
ให้ทุกข์ท่านทุกข์นั้นถึงผู้ใด

บุตรชายได้ดื่มน้ำมะพร้าวอ่อน
จนทั้งลงทั้งรากหมดอาการ

ฝ่ายมารดาเด็กชายไม่รู้ว่า
มุ่งทำร้ายยายซีผู้มันคง

ได้เอย่ถามสามีเรื่องตลอด
รู้อย่างไรแกงปลาไหลนั้นใส่ยา

ชายนักเลงกล่าวว่าข้าเข้าใจ
ผู้ใดเป็นก็ย่อมรู้มาช้านาน

จากวันนั้นชายนักเลงก็เกรงบาป
เชื่อบาปบุญเวรกรรมที่เข้าไป

แจ้งประจักษ์รู้ผลไม่กังขา

รับรักษาด้วยน้ำมะพร้าวอ่อนก่อนอื่นใด

อยากลองดีเจอกรรมสิ้นสงสัย

แกงปลาไหลใส่สลอดให้ลูกทาน

จึงได้ถอนพิษสลอดในอาหาร

ใจเบิกบานอาการไข้ได้หายลง

ชายนักเลงสุรามิพิษสง

ต่อคำสอนขององค์พระศาสดา

ว่าใครหยอดลงไปใครกังขา

จึงได้หาน้ำมะพร้าวแก้อาการ

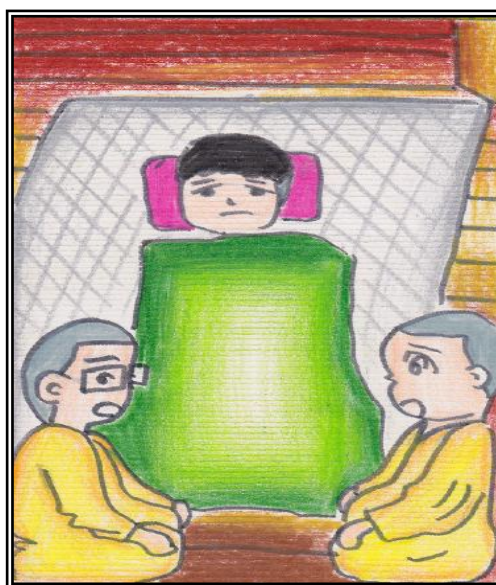
อย่าสงสัยเรื่องราวที่กล่าวขาน

อย่ามาพาลหาเรื่องให้เคืองใจ

คอยไหว้กราบยายซีใจแจ่มใส

ให้ทุกข์ใครทุกข์นั้นสนองตน

วชิรญาณ แจ่มเพ็ชรรัตน์ ประพันธ์

กิจกรรมที่ ๑ นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ทับอักษร ก ข ค หรือ ง ที่ถูกที่สุด

๑. ข้อใดมีความหมาย “ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว

- ก. ทุกขโต ทุกขถานัง
- ข. สัจจิงเว อมตา วาจา
- ค. สัพเพ สัตตา อเวรา โหตุ
- ง. อระหัง สัมมามัสพุทฺธโรภควา

๒. ใครได้ชื่อว่าเป็นนักเลงสุรา

- ก. ขาวขายสุราเป็นอาชีพ
- ข. เขียวดื่มสุราในงานเลี้ยงสังสรรค์
- ค. แดงดื่มเหล้าจนเมาทุกวัน
- ง. โด่งชอบนำสุรามาเลี้ยงเพื่อน

๓. เม็ดสลอดมีคุณสมบัติอย่างไร

- ก. เป็นยาถ่ายท้องอย่างแรง
- ข. เป็นยาสมุนไพรรักษาโรคหวัด
- ค. เป็นยาเบื่อหนู
- ง. เป็นยาฆ่าแมลง

๔. เราจะใช้วิธีใดในการถอนพิษสลอด

- ก. ให้ดื่มน้ำร้อน
- ข. ให้ดื่มน้ำนม
- ค. ให้ดื่มน้ำส้มคั้น
- ง. ให้ดื่มน้ำมะพร้าวอ่อน

๕. คำว่า “เพล” ตรงกับเวลาใด

ก. ๐๙.๐๐ น. – ๑๐.๐๐ น.

ข. ๑๐.๐๐ น. – ๑๑.๐๐ น.

ค. ๑๑.๐๐ น. – ๑๒.๐๐ น.

ง. ๑๒.๐๐ น. – ๑๓.๐๐ น.

๖. เหตุใดแม่ชีทุกขโตจึงถูกเกลียด

ก. มีผู้ต้องการลองดี

ข. มีผู้รำคาญเสียงของแม่ชี

ค. อิจฉาแม่ชีที่มีคนมาหามาก

ง. ไม่อยากให้แม่ชีอยู่ในหมู่บ้านนี้

๗. ทำไมแม่ชีและพระจึงไม่ได้กินแกงปลาไหล

ก. เพราะเกลียดปลาไหล

ข. เพราะกลัวจะผิดศีล

ค. เพราะแม่ชีกินข้าวและพระฉันอาหารเช้าแล้ว

ง. เพราะจะเก็บเอาไว้ให้ลูกศิษย์

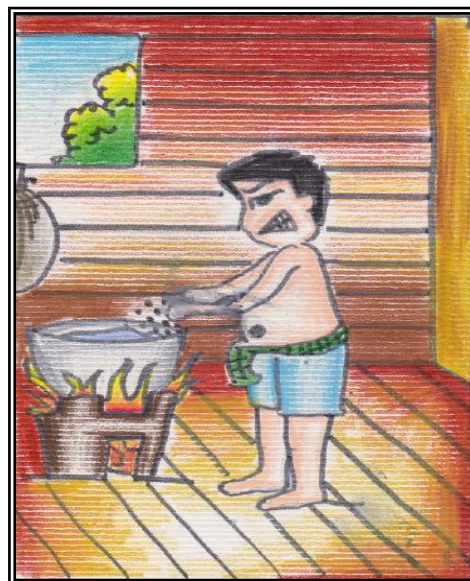
๘. ถ้านักเรียนเป็นนางเอี่ยมจะมีความรู้สึกอย่างไร เมื่อทราบเรื่อง

ก. โกรธมาก

ข. เห็นชอบด้วย

ค. เสียใจมาก

ง. เก็บเป็นความลับ

๘. ข้อความใดที่มีความหมายเดียวกับทุกขโศ ทุกขถาณัง

ก. รักดีห้ามจั่ว รักชั่วห้ามเสา

ข. คบคนพาล พาลพาไปหาผิด

ค. กรรมใดใครก่อ กรรมนั้นตามสนอง

ง. เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม

๑๐. หลังจากที่นักเลงสุราแก่ล้มแม่ชีไม่สำเร็จ เขาทำอย่างไร

ก. หนีไปอยู่ที่อื่น

ข. สรรภาพผิดต่อแม่ชี

ค. ยังดื่มสุราเหมือนเดิม

ง. เลิกดื่มสุราและนับถือแม่ชี

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร/อะไร :

.....

ที่ไหน :

.....

เหตุการณ์ที่ ๑ :

.....

.....

เหตุการณ์ที่ ๒ :

.....

.....

เหตุการณ์ที่ ๓ :

.....

.....

ผลสุดท้ายของเรื่อง :

.....

.....

ข้อคิดที่ได้ :

.....

.....

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐาน
การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. กระทรวงศึกษาธิการ.
(๒๕๕๐). **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษาเพื่อชีวิต**
ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดี**
ลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จุฑามาศ เจริญธรรมและคณะ. (๒๕๔๖). **คู่มือการจัดกิจกรรม การอ่าน**
เชิงวิเคราะห์ กรุงเทพฯ : เนชั่นมัลติมีเดียกรุ๊ป.
- ชูลีพร สุสุวรรณ. (๒๕๔๙). **รวมเรื่องเอก นิทานอีสป เล่ม ๒.** กรุงเทพมหานคร :
บริษัทอักษรราฟอริคิสส์ จำกัด.
- ทิตนา แคมมณี. (๒๕๔๘). **รูปแบบการเรียนการสอน ทางเลือกที่หลากหลาย.**
กรุงเทพฯ. : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทินรัตน์ จันทราภินันท์. (๒๕๔๐). **แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ**
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เดอะบุ๊ค.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๔๖). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.**
๒๕๔๒. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น จำกัด.

ลำที รักสุทธิ. (๒๕๔๖). แบบฝึกเสริมทักษะ การเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕. มหาสารคม : คຸ້มการพิมพ์.

_____. (๒๕๕๐). แบบฝึกทักษะ การอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน
สื่อความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔.

แนวการตอบ

แบบฝึกที่ ๑

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

๑. ตัวละครในเรื่องนี้มีใครบ้าง กระต่าย ราชสีห์ ช้าง
(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

๒. ทำไมกระต่าย จึงต้องวิ่ง
ได้ยินเสียงของหล่น คิดว่าฟ้าถล่ม (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

๓. เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใด ในป่า

๔. ผลจากการกระทำของกระต่าย เป็นอย่างไร สัตว์ในป่าต่างวิ่งหนี
ตามกระต่าย (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

๕. สรุปใจความสำคัญ (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

กิจกรรมที่ ๒

ใคร/อะไร : กระต่าย

ที่ไหน : ในป่า

เหตุการณ์ที่ ๑ : กระต่ายนอนหลับ ได้ยินเสียงของหล่น คิดว่า
ฟ้าถล่ม จึงร้อง ตะโกนแล้ววิ่งหนี (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

เหตุการณ์ที่ ๒ : สัตว์ป่าต่างวิ่งตามกระต่าย
(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

เหตุการณ์ที่ ๓ : ราชสีห์สอบถามกระต่ายว่าวิ่งด้วยสาเหตุใด
(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

ผลสุดท้ายของเรื่อง : ราชสีห์ให้กระต่ายพาคูสสถานที่ที่เกิดเหตุจึง
พบว่าเป็นลูกมะตูมหล่นลงมา (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

ข้อคิดที่ได้ : ก่อนจะทำสิ่งใดต้องพิจารณาให้ดีเสียก่อนและควร
มีสติ ไม่ตื่นเต้นจนเกินเหตุ (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

แบบฝึกที่ ๒

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

๑. เจ้าของวัว

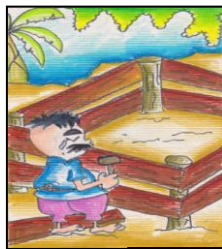
๒. กลางคืน

๓. ทำคอกสำหรับกั้นวัว (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

๔. ให้นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ให้ถูกต้อง

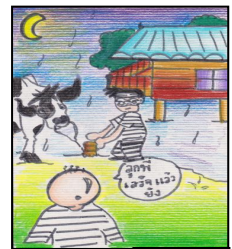
๑

๔

๒

๓

๕. สรุปใจความสำคัญ

มีบ้านหลังหนึ่ง เลี้ยงวัวแต่ไม่ยอมทำรั้วรอบบ้านเพื่อกันขโมย เพื่อนบ้าน
มาเตือนก็ไม่ฟัง คืนวันหนึ่งขโมยได้มาขโมยวัวของเขาไป เขาตื่นตอนเช้าไม่พบวัว
จึงทำการล้อมคอก (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร/อะไร : เจ้าของวัว

ที่ไหน : ที่บ้าน

เหตุการณ์ที่ ๑ : ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง บ้านทุกบ้านต่างมีรั้วไว้
ป้องกันขโมย แต่มีอยู่บ้านหนึ่งเลี้ยงวัวไว้ แล้วใช้ กิ่งไม้ปักทำเป็นรั้ว

เหตุการณ์ที่ ๒ : ในตอนกลางคืนขโมยได้มาขโมยวัวของเขาไป

เหตุการณ์ที่ ๓ : เจ้าของวู้ดขึ้นมาตอนเช้าไม่พบวู้

ผลสุดท้ายของเรื่อง : เจ้าของวู้เตรียมหาซื้อไม้ใช้สร้างรั้วใหม่
จึงทำรั้วเพื่อป้องกันวู้ (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

ข้อคิดที่ได้ : เรื่องเกิดขึ้นแล้วจึงคิดแก้ไข หรือ กันไว้ดีกว่าแก้
ถ้าแย่แล้วจะแก้ไม่ทัน (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

แบบฝึกที่ ๓

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่ย่าน

๑. ก	๒. ก	๓. ก	๔. ง	๕. ก
๖. ก	๗. ก	๘. ก	๙. ก	๑๐. ง

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร/อะไร : แม่ชี เด็กชาย นักเลงสุรา

ที่ไหน : ที่วัด

เหตุการณ์ที่ ๑ : นักเลงสุราทำแกงปลาไหลใส่สลดถวายแม่ชี
แต่แม่ชีไม่ได้รับประทานเพราะรับประทานอาหารแล้ว

เหตุการณ์ที่ ๒ : แม่ชีให้เด็กนำแกงไปถวายพระ แต่พระก็
ฉันอาหารเพลแล้วจึงให้เด็กมาเก็บไว้ในตู้กับข้าว

เหตุการณ์ที่ ๓ : เด็กคนนั้นรับประทานแกงปลาไหลจึงทำให้
ปวดท้อง

ผลสุดท้ายของเรื่อง : พระมาพบจึงให้ดื่มน้ำมะพร้าวอ่อนล้างพิษ
สุดท้ายเด็กปลอดภัย (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

ข้อคิดที่ได้ : ให้ทุกข์แก่ผู้อื่นทุกข์นั้นย่อมมาถึงตัวเรา
(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

